

Minimální preventivní program

ZŠ Chýně

2017/2018

Základní a mateřská škola Chýně, Bolzanova 800, Chýně 253 01

Mgr. Kristýna Kracíková

Obsah

1. Charakteristika školy	4
1.1 Základní údaje o škole	4
1.2 Školní poradenské pracoviště	4
1.2.1 Hlavní cíle ŠPP	6
2. Analýza současné situace	6
2.1 Zdroje školy.....	7
3. Cíle MPP	8
4. Realizace MPP	10
4.1 Pedagogové	10
4.2 Žáci	12
4.3 Zákonní zástupci	18
5. Školní akce a projekty podporující prevenci rizikového chování	18
6. Evaluace	19
7. Krizové plány	20
7.1 KP Šikana I (počáteční stadia)	21
7.2 KP Šikana II (školní lynč)	22
7.3 KP Kyberšikana	23
7.4 KP Krádeže	25
7.5 KP Vandalismus	26
7.6 KP Záškoláctví	28
7.7 KP Tabákové výrobky	29
7.8 KP Alkohol	30
7.9 KP Návykové látky	31
7.10 KP Domácí násilí	34
7.11 KP Sexuální rizikové chování	35
7.12 KP Subkultura	36
7.13 KP Nová náboženská hnutí	37
7.14 KP Rizikové chování v dopravě	39

7.15	KP Homofobie	39
7.16	KP Extremismus, rasismus, xenofobie	40
7.17	KP Netolismus	42
7.18	KP Krizové situace	43
8.	Použité zdroje	45
9.	Kontakty.....	46

1. Charakteristika školy

V roce 2017 byla postavena nová budova základní školy z důvodu nedostatečné kapacity staré školní budovy. Škola tedy již nemá detašovaná pracoviště v jiných budovách, vyjma budov mateřské školy. Školu navštěvuje v jedné chvíli 254 žáků. Žáci z prvního stupně tedy budou moci plynule přecházet do vyšších ročníků, aniž by opustili současnou budovu. Z hlediska primární prevence je žádoucí zabezpečovat nadále bezpečné klima školy podporou vztahů mezi žáky, učiteli a rodinnými zástupci, zabezpečovat sdílený prostor a podporovat třídnické hodiny jako vhodnou formu prevence fenoménu šikany, agresivního chování a dalších preventivních témat jako jsou krádeže, poruchy příjmu potravy, sebepoškozování aj. Pedagogům jsou nabízeny semináře, workshopy, skupiny pro sdílení situací ve třídách nebo obecně ve školním prostředí. Rodinným zástupcům je dán prostor pro otevřenou komunikaci a vzdělávání formou seminářů a workshopů i v preventivních tématech. Preventivní oblast se zaměřuje na tři cílové skupiny: žáky, pedagogy i rodiče. Nepedagogičtí pracovníci jsou též důležitou součástí preventivní práce ve škole a jsou mnohdy nápomocni při vstupní informaci o daném problému.

Budova základní školy se nachází v blízkosti obecního parku Višňovka a v zástavbě rodinných domů blízko centra obce. Školní pozemek byl rozvržen tak, aby před budovou školy vznikl prostor pro komunitní setkávání žáků, jejich rodinných zástupců, pedagogů a veřejností. Za budovou školy se nachází hřiště, které mohou žáci využívat o velké přestávce a v dohledné době bude v těsné blízkosti školy dostavena i víceúčelová hala.

V letošním roce bylo zřízeno Školní poradenské pracoviště, které poskytuje poradenské a konzultační služby pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy.

1.1 Základní údaje o škole

Název a adresa školy	Základní a mateřská škola Chýně, Bolzanova 800, 253 01 Hostivice
Zřizovatel školy	Obec Chýně, Hlavní 200, 253 01 Hostivice
IČO	70989559
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Jaroslav Novák
Telefonní kontakt	+420 603 276 273
Email	reditel@zschyne.cz

	Počet tříd	Počet žáků	Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
Přípravná třída	1	7	-
1. stupeň	13	217	22
2. stupeň	2	30	4
Celkem	16	254	26

	Učitelé	Vychovatelé ŠD	Asistentky	ŠPP
Počet pracovníků	20	5	1	3

1.2 Školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště (dále ŠPP) poskytuje konzultační a poradenskou činnost žákům, zákonným zástupcům a pedagogům vycházející z vyhlášky č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, a jejich novelizací.

Pracovníci ŠPP zjišťují jaké je klima školy, třídních kolektivů, zaznamenávají potřeby žáků, pedagogů a zákonných zástupců. Pozorují, vyhledávají, doprovázejí a ošetřují problémové situace tak, aby co nejdříve a v plné míře poskytli pomoc a ochranu každému, kdo ji ve škole potřebuje. Jsou v kontaktu a spolupracují s externími odborníky.

Jméno metodika prevence	Mgr. Kristýna Kracíková
Specializační studium	NE
E-mail	kracikova.kristyna@zschyne.cz
Realizátor vzdělávání	-
Konzultační hodiny	PO 8-12, dále dle domluvy

Jméno výchovného poradce	Mgr. Zuzana Čermáková
Specializační studium	ANO

E-mail	cermakova.zuzana@zschyne.cz
Realizátor vzdělávání	PedF UK Praha
Konzultační hodiny	PO 16 - 18, jen po dohodě ST 12 - 14, jen po dohodě

Jméno školního psychologa	PhDr. Jana Klucká
E-mail	klucka.jana@zschyne.cz
Konzultační hodiny	PO a ST 8-16, dále dle domluvy

1.2.1 Hlavní cíle ŠPP

- zkvalitnění poradenských služeb ve škole poskytovaných žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům
- zlepšení sociálního klimatu školy
- práce se všemi subjekty školy i s žáky, kteří nemají problémy, a vytváření široké základny preventivní činnosti
- vytváření programů prevence rizikového chování a sledování jejich účinnosti
- zajištění péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, metodická pomoc a příprava podmínek pro úspěšnou integraci dětí se specifickými vzdělávacími potřebami
- řešení problémů spojených se školní docházkou – neomluvená a vysoká omluvená absence
- posílení průběžné a dlouhodobé péče o děti s neprospěchem a vytváření předpokladů pro jeho snižování
- posílení průběžné a dlouhodobé péče o nadané žáky
- poskytování základních služeb kariérového poradenství
- prohloubení spolupráce s ostatními poradenskými zařízeními

2. Analýza současné situace

Analýza současné situace vychází z intervencí školní psycholožky a výchovné poradkyně minulého školního roku, ze zápisů pedagogických porad, výchovných komisí, z rozhovorů s třídními učiteli a vedením školy. Je důležitá pro zjištění aktuálního stavu a pro vytyčení cílů primární prevence.

V oblasti prevence škola spolupracuje se státními institucemi a neziskovými organizacemi zajišťující preventivní programy a pomoc při řešení problémů spojených s rizikovým chováním. Škola spolupracuje s obecními spolky, které organizují akce v rámci nespecifické primární prevence a akce pro aktivní trávení volného času.

Ve škole se v uplynulém roce řešily následující témata:

- vzájemné vztahy ve třídě (slovní, fyzické napadání),
- vyčleňování z kolektivu,
- sprosté nadávání,
- nedodržování dohodnutých pravidel.

Zvýšené riziko v tomto roce, které je nutno minimalizovat (kromě výše zmíněných):

- pasivní trávení přestávek jako spouštěče závislostního chování a prostoru pro kyberšikanu,
- nadále podporovat třídní i školní bezpečné klima jako prevenci šikany a agresivního chování.

Je třeba zvýšit informovanost o tématu:

- kyberšikany,
- krádeží,
- závislostí v rámci obsahu vzdělávání.

2.1 Zdroje školy

Školní poradenské pracoviště

ŠPP nabízí součinnost výchovného poradce, psychologa a metodika prevence s pedagogy a vedením školy v realizaci preventivních aktivit ve škole a při potřebě řešit nenadálou situaci. Poradenští pracovníci monitorují klima tříd a doporučují potřebné programy selektivní a indikované prevence. Spolupracují s dalšími externími spolupracovníky.

Pedagogický sbor

Ředitel školy dbá o pravidelné vzdělávání, psychohygienu a stmelování pedagogického sboru. Pedagogové využívají služeb ŠPP a pravidelně konzultují situace ve třídách, pokud to uznají za vhodné. Vzdělávají se v oblastech prevence rizikového chování podle vlastního uvážení a výskytu rizikových projevů ve třídě. Jsou informováni o rizikových prostorách ve škole (WC, tmavá zákoutí na chodbách, šatny) a o krizových plánech se scénáři řešení výskytu rizikového chování.

Třídnické hodiny

Třídní učitelé nabízejí žákům prostor pro řešení vztahových, komunikačních a jiných problémů týkajících se témat ve třídě, případně ve škole. Nabízí zlepšování komunikačních dovedností a asertivnímu jednání, zjišťují samotné potřeby žáků a snaží se o zajištění bezpečného prostoru. Třídnické hodiny byly zařazeny do rozvrhu v rozsahu 1 hod./týden.

Školní žákovský parlament

Cílem žákovského parlamentu je aktivní zapojení žáků do chodu školy, podílení se na aktivitách nejen pro spolužáky, zákonné zástupce, ale i do komunitních akcí pořádané v blízkém okolí. Snaží se o zapojení do budování pozitivního klimatu školy a pomáhá při různých preventivních aktivitách.

Škola online

Informační systém Škola online umožňuje pedagogům a zákonným zástupcům snadnější komunikaci v rámci vzdělávání žáků a nabízí prostor pro lepší orientaci v absenci a prospěchu žáků, což může být nápomocné při řešení krizových situací ve škole.

Schránka důvěry

Schránka důvěry je na naší škole v několika podobách. Fyzicky je umístěna v chodbě, která propojuje budovy 1 a 2. stupně. Slouží jako komunikační kanál pro žáky a poradenské pracovníky v případě jejich nepřítomnosti, dále pro oznámení žáků o šikaně, jiných projevech násilí nebo dalších případech, které žáci chtějí pracovníkům oznámit tímto způsobem. V současné době vznikají nové webové stránky školy, kde bude umístěna virtuální schránka důvěry, která bude přístupná žákům, zákonným zástupcům a dalším, kteří budou vnímat potřebu anonymně oznámit násilí ve škole nebo další formy rizikového chování. Poslední anonymní cestou, jak se dozvědět o rizikovém chování ve škole je zapojení do projektu Nenech to být, což je webový program a mobilní aplikace sloužící k anonymnímu nahlášení od jakékoliv osoby.

Adaptační programy

Adaptační programy jsou zacílené na usnadnění nástupu žáka do nového kolektivu, na změnu učitele, na začátek nového školního roku. Využívají formy práce (hry, sdílení, zážitky), které umožňují žákům, i žákům a učitelům, více se poznat. V letošním roce proběhly adaptační programy v 3. – 6- ročnících.

Kamerový systém

Škola je ve vnitřních prostorech (na chodbách) a vnějších prostorech zabezpečena kamerovým systémem se záznamem.

3. Cíle MPP

Cíl:	<i>Minimalizovat výskyt rizikového chování</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Specifické programy primární prevence. Vzdělávání pedagogů.
Zdůvodnění cíle:	Zajištění bezpečí pro žáky i pedagogy školy.

Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vytvoření zdravého kolektivu, pozitivního klimatu školy.
--------------------------------------	--

Cíl:	<i>Rozpoznat vztahové problémy ve třídě</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Mapování třídních kolektivů. Rozhovory s TU.
Zdůvodnění cíle:	Předcházet šikaně a jiným formám násilí. Odhalit další případné jevy, které je potřeba řešit.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vytvoření zdravého kolektivu, pozitivního klimatu školy. Minimalizace rizikového chování.

Cíl:	<i>Vytvořit pozitivní sociální klima ve škole</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Zapojení Žákovského parlamentu. Rozvoj TH. Podpora učitelů při vedení TH.
Zdůvodnění cíle:	Prevence šikany a dalších forem násilí. Podpora sounáležitosti a respektu druhého jedince.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Podpoření komunikačních dovedností žáků a sociálních kompetencí.

Cíl:	<i>Zajistit včasnou intervenci při akutním problému</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Krizové plány v příloze MPP, seznámení pedagogů s krizovými plány. Dostupnost služeb ŠMP, ŠP a ŠVP.
Zdůvodnění cíle:	Situace vyžadující bezodkladný zásah poradenského pracovníka.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Minimalizace rizikových projevů chování. Zajištění bezpečného prostoru pro žáky i pracovníky školy.

Cíl:	<i>Zvýšit informovanost pedagogů v oblasti primární prevence</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Semináře, workshopy, schůzky s vedením školy, kariérní plán.
Zdůvodnění cíle:	Nutnost rozvoje pedagogických pracovníků v preventivní oblasti a jejich spokojenosti na pracovišti.

Návaznost na dlouhodobé cíle:	Maximální proškolenost pedagogických pracovníků v preventivní oblasti.
--------------------------------------	--

Cíl:	<i>Podpořit komunikační dovednosti žáků</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Třídnické hodiny. Nabídka růstových skupin. Programy pro rozvoj třídních kolektivů (podpora zdravého sebevědomí, vlastního názoru, náhled na vlastní hodnotu, zdravá orientace ve vztazích).
Zdůvodnění cíle:	Podpora žáka ve svém rozvoji tak, aby obstál v různorodých životních situacích.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zvyšovat sociální kompetence žáků

Cíl:	<i>Minimalizovat pasivní trávení volného času</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Nabídka atraktivních volnočasových aktivit, specifické programy primární prevence zaměřené na bezpečí a zdraví. Komunikace žáků o přestávkách.
Zdůvodnění cíle:	Vytvoření zdravých návyků, smysluplné využití volného času.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Minimalizace rizikového chování. Zajištění bezpečného prostoru pro žáky i pracovníky školy.

Cíl:	<i>Zajistit etickou a právní výchovu žáků</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Zajištění programů specifické primární prevence. Propojení témat ve výuce. Proškolení pedagogů.
Zdůvodnění cíle:	Zvyšování informovanosti žáků o možných důsledcích jejich chování.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Žáci mají právní i etické povědomí o důsledcích svého jednání.

4. Realizace MPP

4.1 Pedagogové

Pedagogický sbor je podporován vedením školy v dalším vzdělávání (během celého roku), ve vedení třídnických hodin a v realizaci pedagogické činnosti podle odborného zaměření. Vzdělávání se uskutečňuje podle nabídky poskytovatelů školení a seminářů zaměřených na prevenci rizikového chování a podle finančních možností školy.

Název a odborné zaměření vzdělávání	Metoda kritického myšlení
Stručná charakteristika	
Realizátor/lektor	
Počet proškolených pedagogů	Maximální
Počet hodin	
Termín konání	Během školního roku 2017/2018

Název a odborné zaměření vzdělávání	Konzultace se školní psycholožkou
Stručná charakteristika	
Realizátor/lektor	PhDr. Jana Klucká
Počet proškolených pedagogů	Maximální
Počet hodin	Individuální
Termín konání	Během školního roku 2017/2018

Název a odborné zaměření vzdělávání	Proškolení v rozpoznávání šikany a kyberšikany zaměřené na jejich řešení
Stručná charakteristika	Cílem je zvýšit povědomí pedagogického sboru o tématech šikany a kyberšikany, zaměřených především na její včasné rozpoznání a následných řešeních.
Realizátor/lektor	Odborník/specialista na šikanu
Počet proškolených pedagogů	Maximální
Počet hodin	5
Termín konání	Během školního roku 2017/2018

4.2 Žáci

Specifická prevence

Specifická primární prevence probíhá během celého školního roku různými formami ve spolupráci s externími organizacemi a s využitím služeb pracovníků ŠPP.

Název programu	Bezpečný internet
Typ programu	Krátkodobý program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Kyberšikana Kybergrooming Facebook a další sociální sítě
Realizátor	E-Bezpečí
Cílová skupina	Žáci 6. - 7. ročníku
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	2 x 45 min
Návaznost programu na cíle MPP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2017/2018
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Prev-centrum
Typ programu	Krátkodobý program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Druhy závislostního chování
Realizátor	Prev-centrum z. s.
Cílová skupina	Žáci 2. - 7. ročníku
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	2-4 hod. /třída
Návaznost programu na cíle MPP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování. Zajistit bezpečné prostředí pro žáky i pracovníky školy.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2017/2018
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Dětství bez úrazů
Typ programu	Krátkodobý program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Prevence úrazů.
Realizátor	Prevence dětem
Cílová skupina	Žáci 1. - 2. ročníku
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	
Návaznost programu na cíle MPP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2017/2018
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Za hranicí
Typ programu	Metodický program
Stručná charakteristika programu	Určeno žákům 6. a 7. ročníků. Žáci jsou seznamováni s právními důsledky svého chování v prostředí školy, i mimo ní, v oblasti sociálně patologických jevů ve společnosti. Program nabízí krizové plány a scénáře na různé nebezpečné životní situace.
Realizátor	TU, ŠMP, Policie ČR
Cílová skupina	Žáci 6. a 7. ročníku
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	15
Návaznost programu na cíle MPP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2017/2018
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Bezpečí v silničním provozu v roli chodce a cyklisty
Typ programu	Metodický program
Stručná charakteristika programu	Žáci 1. - 3. ročníku absolvují interaktivní hru na dopravním hřišti v parku Ladronka. Cílem je přiblížit krizové situace v dopravě a nastítnit jejich řešení.
Realizátor	TU, ŠMP
Cílová skupina	Žáci 1. - 3. ročníku
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	2 hod./třída
Návaznost programu na cíle MPP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Duben-červen 2018
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Linka bezpečí ve vaší třídě
Typ programu	Všeobecná primární prevence
Stručná charakteristika programu	Témata jsou vybírána samotnými žáky a v rámci všeobecné primární prevence jsou potom programy realizovány v konkrétních třídách.
Realizátor	Linka bezpečí
Cílová skupina	Žáci 3. - 5. ročníku
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	90 min / třída
Návaznost programu na cíle MPP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování. Zajistit bezpečné prostředí pro žáky i pracovníky školy.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2017/2018
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Chovám se bezpečně
Typ programu	Program všeobecné primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program na téma co je bezpečí, jak se chovat bezpečně v oblasti zdraví, sexuálního obtěžování, obtěžování od cizích lidí.
Realizátor	Život bez závislostí
Cílová skupina	Žáci 1. - 2. ročníku
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	2 hod./třída
Návaznost programu na cíle MPP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2017/2018
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Ročník	Předmět	Téma
--------	---------	------

Tematické bloky ve výuce zaměřené na oblast primární prevence

1.	Prvouka	Moje rodina Pravidla chování Péče o zdraví, správná životospráva Pravidla silničního provozu v roli chodce a cyklisty
	Tělesná výchova	Zásady hygieny Bezpečné chování - úrazy
2.	Prvouka	Mezilidské vztahy, komunikace Pravidla slušného chování Péče o zdraví, správná životospráva Pravidla silničního provozu v roli chodce a cyklisty
	Tělesná výchova	Zásady hygieny Prevence úrazu
3.	Prvouka	Změny v životě Komunikace s kamarády a autoritami Péče o zdraví, první pomoc Pravidla silničního provozu v roli chodce a cyklisty
	Tělesná výchova	Zásady hygieny
4.	Přírodověda	Osobní, duševní hygiena Osobní bezpečí Lidské tělo Zdravotní osvěta – péče o zdraví, stravování, pitný režim Návykové látky a zdraví
5.	Přírodověda	Lidské tělo Osobní bezpečí – šikana, týrání, sexuální zneužívání Odmítání návykových látek, herní automaty a

		počítače
	ICT	Nebezpečí internetu Kyberšikana Sociální sítě
	Tělesná výchova	Zásady hygieny Bezpečné chování ve sportu
6.	Občanská výchova	Mezilidské vztahy, komunikace Xenofobie
	Osobnostně sociální výchova	Nácvik asertivního chování Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, dospívání, puberta Šikana
	Tělesná výchova	Zásady hygieny Předcházení úrazů, bezpečné chování ve sportu Pravidla silničního provozu, první pomoc
	Science	Rizika závislostí Poruchy příjmu potravy
7.	Osobnostně sociální výchova	Rodina a mezilidské vztahy Zásady lidského soužití Morálka a mravnost, pravidla chování Systém osobních hodnot, sebehodnocení Citové vztahy člověka, hledání sebe sama
	Science	Závislostní chování

4.3 Zákonní zástupci

Zákonní zástupci žáků se aktivně podílejí na chodu školy formou pomoci při organizování a pořádání akcí. Jsou zváni na otevřená setkání s ředitelem a pedagogy školy, i na přednášky organizované školou. V roce 2017 vznikl Spolek rodičů a přátel ZŠ a MŠ Chýně, který přijímá další členy z řad zákonných zástupců a podporuje tak jejich aktivní zapojení do činností školy. Škola je členem projektu Rodiče vítáni a podporuje tak otevřeně spolupráci a přímou komunikaci pracovníků školy a zákonných zástupců žáků.

Pro zákonné zástupce žáků jsou během roku pořádány semináře a workshopy z oblastí primární prevence a další akce podporující aktivní komunikaci.

5. Školní akce a projekty podporující prevenci rizikového chování

Školní akce probíhají po celý rok. Jsou tematicky zaměřené a zacílené na potřeby sdružování kolektivu žáků, pedagogů a zákonných zástupců. Smyslem je nejen poznání se navzájem, ale i zjišťování vzájemných potřeb, což umožní dále plánovat další akce, projekty, semináře a kroužky reagující na poptávku.

Projekty školy podporují žáky a jejich rodinné zástupce ve vzájemné komunikaci se školou, v principech ekologické výchovy, ve filantropii, v prevenci šikany, v rozvoji zdravého životního stylu, v bezpečném chování a v kvalitním trávení volného času.

Projekty podporující oblast prevence

Škola pro demokracii

Rodiče vítáni

Nenech to být

Podpora nadání

Žákovský parlament

Ekoškola

Zdravé zuby

V rámci nespécifické primární prevence škola nabízí školní i mimoškolní kroužky pro žáky školy ve spolupráci s externími organizacemi:

Angličtina s rodilou mluvčí	IT kroužek
Společná hra na kytaru	Fotbal

Výtvarný kroužek	Vědecké pokusy
Péče o přírodu	Keramika
Arduino	Atletická příprava
Dramatický kroužek	Tanečky
Florbal	Judo
Vaření	Pohybovky
Sborový zpěv	Zpívání a doprovod na kytaru
Míčovky	

6. Evaluace

Minimální preventivní program je jednou ročně vyhodnocován a je sledována jeho celková účinnost. Tzn., do jaké míry byly naplněny cíle, jak postupoval, efektivita aktivit. K evaluaci slouží zpětné vazby od žáků, výstupy z třídnických hodin, rozhovory s třídními učiteli, záznamy o průběhu a výstupech programů.

V roce 2016/2017 úspěšně proběhly následující programy:

- 1) Vzdělávání pedagogických pracovníků o správném průběhu a vedení třídnických hodin s pedagogem Petrem Burešem.
- 2) Volby do žákovského parlamentu a jeho pravidelné setkávání. Koordinátorka ŽP je Lea Vyvialová.
- 3) Tematický den zaměřený na aktivní spoluúčast s žáky tělesně i duševně postiženými.
- 4) V únoru 2017 proběhlo seznámení pedagogických pracovníků s metodou videotrénink interakcí (VTI), kterou mohli pedagogové využít při své práci a sledovat tak pokrok v konkrétní třídě.
- 5) Žáci 4. – 6. ročníků byli upozorněni na nezákonné projevy elektronické šikany (kyberšikany).
- 6) Žáci 4. a 5. tříd byli seznámeni s tématy antisemitismu a rasové nesnášenlivosti formou zhlédnutí filmů Všichni moji blízcí a Pygmejové-děti džungle.
- 7) V šesté třídě bylo zaznamenáno nežádoucí chování 4 žáků a za opakované porušování přijatých pravidel chování ve třídě byla v rámci předcházení nežádoucím sociálním vztahům po jednání výchovné komise přijata kázeňská opatření. Po individuálním pohovoru s žáky a jejich zákonnými zástupci byly uděleny čtyři důtky ředitele školy.

- 8) V rámci oblasti zdravého životního stylu škola žákům nabídla kvalitní volnočasové aktivity.
- 9) V rámci oblasti bezpečného chování v dopravě žáci 4. ročníku během školního roku navštěvovali dopravní hřiště a úspěšně složili zkoušky potřebné pro získání Průkazu mladého cyklisty.
- 10) Škola uspořádala sbírku hraček pro Azylový dům pro matky s dětmi v Kladně. Aktivně se zapojili nejen žáci, ale i jejich zákonní zástupci a veřejnost obce.
- 11) V rámci předmětů Přírodověda, Science a Výchova ke zdraví bylo zařazeno do výuky téma alkoholové a drogové závislosti pro žáky 4. - 6. ročníku.

7. Krizové plány

V rámci prevence rizikového chování (šikana, návykové látky, poruchy příjmu potravy, krádeže, vandalismus, sebepoškozování aj.) je potřeba věnovat zvýšenou pozornost **výrazným změnám v chování i prospěchu**, které se u jednotlivce nebo v kolektivu vyskytnou.

Při jakékoliv změně chování nebo i podezření je vždy nutné:

- pokud se týká jednotlivce, promluvit si s ním a pokusit se zjistit příčinu změny,
- **o zjištěných poznatcích informovat třídního učitele, ředitele školy, pracovníky ŠPP.**

Třídní učitel o zjištěném stavu informuje zákonné zástupce žáků a s ohledem na situaci buď individuálně, nebo prostřednictvím mimořádné rodičovské schůzky zákonným zástupcům nabídne pomoc při řešení a doporučí poradenské zařízení. Na prevenci šikany a i při řešení jednotlivých případů spolupracují všichni pedagogičtí pracovníci, případně i přizvaní externí odborníci.

Zákonní zástupci mají možnost se obrátit na ředitele školy a žádat přešetření situace. Třídní učitelé při podezření na zanedbání povinné péče o dítě, tělesné tresty, domácí násilí, apod. upozorní zákonné zástupce a informují o dané skutečnosti vedení školy a pracovníky ŠPP. Stejně postupují při obdržení této informace od jiných pedagogů, zaměstnanců školy či žáků. Pokud nedojde k pozitivní změně, hlásí situaci ředitel školy na OSPOD (orgán sociálně-právní ochrany dětí) a na Policii ČR. Všichni zaměstnanci školy, žáci i rodiče, byli informováni, na koho se obrátit v případě řešení vzniklých problémů.

ŠPP

Výchovný poradce:	Mgr. Zuzana Čermáková
Školní psycholog:	PhDr. Jana Klucká
Metodik prevence:	Mgr. Kristýna Kracíková

7.1 KRIZOVÝ PLÁN - ŠIKANA I (počáteční stadia)

Vychází z přílohy č. 6 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Odhalování počáteční šikany:

Na prevenci a odhalování šikany se podílejí všichni pracovníci školy, nejen třídní učitelé. Všimají si změn v chování žáků.

Pokud zaměstnanec školy zjistí informace o počáteční šikaně je povinen postupovat podle následujících instrukcí:

1. **Neprodleně oznámit** toto zjištění třídnímu učiteli, metodiku prevence (výchovnému poradci), zástupci ředitele.
2. **Podle odhadu závažnosti následuje schůzka** TU, metodika, (výchovného poradce) zástupce ředitele, případně svědků z řad školy, kde jsou dohodnuty další kroky.
3. Metodik nebo třídní učitel provede **rozhovory** se žáky, kteří na šikanu upozornili (informátory) a s oběťmi. Provede zápis (po domluvě s žáky).
4. Je dobré vyhledat další **svědky** a s nimi provést **individuální rozhovory**.
5. **Nikdy nekonfrontovat oběti a agresory!!! OBĚŤ CHRÁNÍME, AGRESOŘI NESMÍ VĚDĚT, ŽE S NÍ MLUVÍME. VYŠETŘOVÁNÍ PROBÍHÁ TAK, ABY SI AGRESOŘI NEMOHLI DOMYSLET KDO, CO ŘÍKÁ.**
6. **Zajistit ochranu obětem.** Oznámit stav věcí rodičům oběti a společně domluvit další postup. Při negativních dopadech na oběť doporučit rodičům spolupráci s odborníky např. pedagogicko-psychologické poradny, psycholog, psychoterapeut.
7. Provést **individuální rozhovor s agresory**, (nebo je mezi sebou konfrontovat – podle situace).
8. Oznámit stav věcí rodičům agresorů. Nejvhodnější je **schůzka rodičů agresorů** s metodikem prevence (výchovným poradcem), třídním učitelem a zástupcem vedení školy.
9. Podle stupně provinění **agresora potrestat** dle sankčního řádu školy.
10. Důležitou součástí řešení šikany je **práce se třídou**, ve které k šikaně došlo.

V počátečních stádiích se třídou pracuje metodik prevence ve spolupráci s třídním učitelem a školní psycholožkou. V případě pokročilého stádia jsou přizváni specialisté na léčbu šikany.

Potrestání agresorů je v kompetenci výchovné komise školy (jejími členy jsou ředitel školy, zástupce ředitele, školní metodik prevence, výchovný poradce a třídní učitel).

Při odhalení **pokročilé šikany** (kdy je naplněna podstata trestného činu/provinění) je třeba kontaktovat Policii ČR.

Důležité kontakty:

Minimalizacesikany.cz – poradna 116 000
Sikana.org – Michal Kolář, 244 007 006, 737 436 120
PPP Kladno – 312 661 044
SVP Klíčov – 774 212 820 (pracoviště Praha 5)
Rodičovská linka Linky bezpečí – 840 111 234
606 021 021

Šikana je nemoc vztahů ve skupině.

7.2 KRIZOVÝ PLÁN - ŠIKANA II (školní lynč)

Vychází z přílohy č. 6 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Základní krizový scénář pro výbuch skupinového násilí (Kolář, 2011)

První (alarmující) kroky pomoci

- 1. Zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany**
- 2. Bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí**

Příprava podmínek pro vyšetřování

3. Zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy
4. Zabránění domluvě na křivé výpovědi
5. Pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře)
6. Oznámení na policii, paralelně - navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

Vyšetřování

7. Rozhovor s obětí a informátory
8. Nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků
9. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky
10. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory

Léčba

11. Metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

Důležité kontakty:

Minimalizacesikany.cz - poradna

Sikana.org – Michal Kolář, 244 007 006, 737 436 120

PPP Kladno – 312 661 044

SVP Klíčov – 774 212 820 (pracoviště Praha 5)

Záchranná služba – 155

Policie ČR – 158

Rodičovská linka Linky bezpečí – 840 111 234
606021 021

7.3 KRIZOVÝ PLÁN – KYBERŠIKANA

Vychází z přílohy č. 7 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Z pozice školy (ŠMP, TU, ředitele, IT...)	Z pozice oběti (a rodiče)
Zajistěte ochranu oběti Kontaktujte operátora mobilní sítě nebo zřizovatele www stránek, profilu...atd. (viz přílohy 4. a 5.)	Ukončete komunikaci Nekomunikujte s útočníkem, nesnažte se ho žádným způsobem odradit od jeho počínání, nevyhrožujte, nemstěte se. Cílem útočníka je vyvolat v oběti reakci, ať už je jakákoli.
Zajistěte dostupné důkazy s podporou IT kolegy	Blokujte útočníka Zamezte útočníkovi přístup k vašemu účtu nebo telefonnímu číslu a je-li to v dané situaci možné, i k nástroji či službě, pomocí které své útoky realizuje (kontaktujte poskytovatele služby).
Důkladně vyšetřete a žádejte odb. pomoc Vyšetřete všechny souvislosti se zjištěným incidentem. Zajistěte si podporu a pomoc externího pracovníka (IT expert, PPP, policie,...). Kontaktujte a spolupracujte s MySpace, Facebookem, nebo jakýmkoli jiným webovým prostředím, kde ke kyberšikaně došlo.	Oznamte útok, poradte se s někým blízkým, vyhledejte pomoc Svěřte se blízké osobě. Pro uchování důkazů oslovte někoho, kdo má vyšší IT gramotnost. Kontaktujte školu a specializované instituce (PPP, policii, SVP, LD, intervenční služby specializující se na řešení kyberšikany, psychology apod.).

<p>Opatření Zvolte takové opatření a řešení, které je odpovídající závažnosti prohřešku a důsledkům, které agresor způsobil.</p>	<p>Uchovejte důkazy Uchovejte a vystopujte veškeré důkazy kyberšikany (SMS zprávy, e-mailové zprávy, zprávy z chatu, uložte www stránky apod.). Na základě těchto důkazů může být proti útočníkovi či útočníkům zahájeno vyšetřování. (postup viz příloha).</p>
<p>Informujte a poučte rodiče Informujte rodiče oběti i rodiče kyberagresora. Postup a zásady sdělování informací jsou stejné jako u „klasické šikany“ (např. NE konfrontace oběti a agresora).</p>	<p>Žádejte konečný verdikt Po prošetření celého případu trvejte na konečném stanovisku všech zainteresovaných institucí.</p>
<p>Poučte rodiče o tom, koho mohou (je vhodné) kontaktovat (Policie ČR, OSPOD, PPP, právní zástupce atd.). Některé případy kyberšikany nespádají do kompetence školy.</p>	
<p>Žádejte konečný verdikt a informace Při zapojení a následně celém prošetření případu trvejte na konečném stanovisku všech zainteresovaných institucí (PČR...) a dalších subjektů (rodiče).</p>	
<p>Postihy Při postizích agresorů postupujte v souladu se Školním řádem a již vypracovaným krizovým plánem.</p>	

Nejlepší je ta pomoc, která je nejbližší a může být nejrychlejší. Zkuste se obrátit na pedagogicko – psychologickou poradnu, středisko výchovné péče, nebo jakéhokoli psychologa v místě bydliště. V případě, že máte pocit, že Vám nikdo nepomáhá, oslovte školské odbory orgánů místní samosprávy nebo českou školní inspekci.

Důležité kontakty:

www.saferinternet.cz

www.bezpecne-online.cz

www.minimalizacesikany.cz

www.sikana.org

E-Bezpeci (www.e-bezpeci.cz)

Poradna E-Bezpeci (www.napisnam.cz)

www.hoax.cz

PPP Kladno – 312 661 044

Záchranná služba – 155

Policie ČR – 158

Rodičovská linka Linky bezpečí – 840 111 234

606 021 021

7.4 KRIZOVÝ PLÁN - KRÁDEŽE

Vychází z přílohy č. 12 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření na o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Doporučený postup

1. **Informaci**, že krádež je hanebný čin a současně protiprávní jednání, sděluje žákyním a žákům od počátku jejich docházky do vaší školy. Užitečné formy vštěpování bývají nejrůznější příběhy, při kterých děti buď dojmou, anebo rozčílí následek takového jednání.
2. **Do školního řádu** zapracujte sankce, které škola použije v případě, že se někdo dopustí krádeže při poskytování školských služeb nebo při s nimi přímo souvisejících činnostech.
3. Každý, kdo se dopustí krádeže na školní půdě, by měl mít možnost **pohovořit si o svém jednání s ředitelem nebo ředitelkou školy**.
4. Pečlivě se zabývejte **příčinami**. Některé jsou významně polehčující (dítě je ke krádeži donuceno někým jiným, z koho má strach). Někdy se může jednat i o formu kompulzivního chování, kterou je nutné řešit v rámci odborné péče.
5. **S náhradou způsobené škody** postupujte jako u vandalismu. Preferujte nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem – trvejte na tom, aby zloděj věc vrátil přímo poškozenému, omluvil se a nabídnul za své chování nějakou kompenzaci.
6. Zákonné zástupce zloděje vyrozumívejte vždy **až poté**, kdy budete přesně znát příčiny, které dítě k takovému chování vedly a to zejména v případě menších dětí
7. Jestliže se jedná **o škodu většího rozsahu, vyrozumívejte Policii ČR** a oznamte podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.
8. Každou nahlášenou krádeží **se zabývejte, vyšetřujte ji**. Je to důležité poselství jak pro poškozeného, tak pro zloděje. Jakmile budete k dětem mít proslovy o krádežích, **nezačínejte je tím, že si všichni mají na své věci dávat dobrý pozor** a vy jste jim říkali, že si to či ono nemají do školy nosit nebo to mají zamykat. Tyto informace často vyznívají, **jako by za krádež mohl poškozený, nikoliv zloděj**. Jakoby normální bylo všechno zamykat a ne

nekrást. Rozhovory s poškozeným po nahlášení krádeže rovněž nezačínáte tímto způsobem.

9. O krádeži a jejím šetření proveďte **záznam**, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím.....

Pozor - škoda většího rozsahu (škoda větší dle trestního zákoníku je 50.000,- Kč, škoda velkého rozsahu dle trestního zákoníku je 5.000.000,- Kč, viz. § 138) škoda nikoli nepatrná 5000,- Kč je hranice pro trestný čin.

V případě, že je ukradena věc menší hodnoty než 5000,- Kč (a je to bez použití násilí – překonání překážky, není to vloupání) jedná se o přestupek proti majetku dle § 50 zák. o přestupcích č. 200/1990 Sb. v platném znění.

Škoda na odcizené věci od 5000,- Kč výše je trestným činem krádeže dle ustanovení § 205 trestního zákoníku. V případě, že byla odcizena věc s hodnotou menší než 5.000,-Kč, ale bylo použito násilí – vypáčená skříňka, šatna, šuplík...nebo násilí vůči osobě a snaha zmocnit se věci – loupež, jedná se vždy o trestný čin.

Kdy hlásit rodičům?

Rodičům poškozeného vždy ihned, rodičům zloděje rovněž vždy, nicméně mělo by tomu předcházet precizní zjištění příčin. Celá řada dětí krade proto, že je někdo krást poslal a oni z něj mají strach. Není to sice o nic menší krádež, ale je to informace, kterou by rodič měl vědět také.

Kdy hlásit policii?

V případě, kdy je škoda nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není vlastními silami schopná domoci se takové nápravy. Musí se jednat o úmyslné zcizení, poškození nebo zničení věci. Hlásíte také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo poškozená nebo jejich zákonní zástupci. **Důležité upozornění** - Škola a školské zařízení není orgán činný v trestním řízení, takže nemůže nic vyšetřovat. Pokusy o „vyšetřování“ ze strany školy, mohou nenapravitelně ovlivnit další vyšetřování Policie ČR.

Kdy hlásit OSPOD?

V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek.

Důležité kontakty:

PPP Kladno – 312 661 044

SVP Klíčov – 774 212 820 (pracoviště Praha 5)

Policie ČR – 158

7.5 KRIZOVÝ PLÁN - VANDALISMUS

Vychází z přílohy č. 10 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Doporučený postup

1. Podmínky zacházení se školním majetkem **zakotvit do školního řádu** a to včetně sankcí, které škola použije v případě, že se někdo dopustí úmyslného ničení majetku. Náhrada škody není sankce, ale samozřejmost. Předpokladem je současně písemné stvrzení zákonnými zástupci žáka o seznámení se školním řádem.
2. **Náhradu** úmyslně způsobené škody důsledně vymáhejte po tom, kdo ji způsobil. U nezletilých potom po jejich **zákonném zástupci**.
3. Opakovaně s žáky a žákyněmi **komunikujte** na téma ochrana majetku a zacházení s cizím majetkem.
4. Jestli žák nebo žákyně, kteří škodu způsobili, nejeví ochotu k její nápravě, případně je škoda takového rozsahu, že věc nelze svépomocně opravit, vyrozumívejte o tomto chování zákonné zástupce žáků a žákyň a dohodněte s nimi způsob náhrady škody.
5. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu a ten, kdo ji způsobil, **není ochotný škodu nahradit**, vyrozumívejte Policii ČR a oznamte podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.
6. U škod, které se dají nahradit tak, že je **opraví sám žák** nebo žákyně, preferujte tento způsob náhrady škody.
7. **O způsobené škodě proveďte záznam**, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – co - kdy – kde – jak – proč – čím.....
8. Snažte se **vždy dobrat příčiny** takového jednání a s ní následně pracovat.

V případě, že se práce s příčinou vymyká vašim možnostem nebo pro ni nemáte zákonné opodstatnění, hledejte na vás navazující instituci nebo organizaci, která s příčinou pracovat může a umí a zprostředkujte kontakt mezi ní a žákem nebo žákyní, kteří se vandalismu dopustili./ např. ped.- psych. poradna, stř. vých. péče/

Kdy hlásit rodičům?

V případě, kdy způsobená škoda je nepatrná nebo malá (dle platného trestního zákoníku činí výše škody nikoliv nepatrné 5.000,- Kč), je třeba věc oznámit rodičům tehdy, jestliže dítě věc poškodilo úmyslně a nejeví žádnou snahu o nápravu. V případě škod většího rozsahu nebo škod na majetku

někoho třetího (spolužák, cizí osoby v průběhu školní exkurze atd.) oznamujte rodičům vždy.

Kdy hlásit policii?

V případě, kdy je škoda nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není vlastními silami schopná domoci se takové nápravy. Musí se jednat o úmyslné poškození nebo zničení věci. Hlásíte také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo poškozená nebo jejich zákonní zástupci.

Kdy hlásit OSPOD?

V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek.

Důležité kontakty:

PPP Kladno – 312 661 044

SVP Klíčov – 774 212 820 (pracoviště Praha 5)

Policie ČR – 158

OSPOD MÚ ČERNOŠICE (pracoviště Praha 2) - 221 982 384

7.6 KRIZOVÝ PLÁN - ZÁŠKOLÁCTVÍ

Vychází z přílohy č. 11 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Doporučené postupy a metody z hlediska pedagoga

Přesně stanoveno viz. Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)

Neomluvenou nepřítomnost **do součtu 10 vyučovacích hodin** řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce pozván doporučeným dopisem. Projedná důvod nepřítomnosti žáka, způsob omlouvání jeho nepřítomnosti, upozorní na povinnost stanovenou zákonem a seznámí zákonného zástupce s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené absence. O pohovoru provede zápis, do něhož

uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem. Zákonný zástupce zápis podepíše a obdrží kopii. Odmítnutí či převzetí zápisu se do zápisu zaznamenává.

Pokud má žák **víc než 10 neomluvených hodin**, svolává ředitel školy školní výchovnou komisi. Podle závažnosti absence žáka se jí účastní: ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, školní metodik prevence, zástupce rady školy, popř. další odborníci. O průběhu a závěrech jednání se provede zápis, který zúčastnění podepíší. Neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápisu zaznamenávají. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu.

V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka **přesáhne 25 hodin**, zasílá škola oznámení o zanedbání školní docházky s náležitou dokumentací (např. kopii písemného pozvání zákonných zástupců žáka k návštěvě školy, kopii zápisu z pohovoru, písemné vyjádření výchovného poradce, kopii písemného pozvání zákonných zástupců žáka na výchovnou komisi, kopii zápisu o jednání výchovné komise atp.) orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu. V rámci sociálně-právní ochrany se dětmi a mladistvými s opakovanými poruchami závažného rázu zabývají kurátoři pro děti a mládež.

Oznámení školy o zanedbání školní docházky je přiděleno referentovi, který projednává přestupky (kurátor pro děti a mládež oznámení dostane jen na vědomí.) Ten zváží, zda jde o přestupek nebo se může jednat o trestný čin. (V tomto případě se věc posílá na příslušné oddělení Policie ČR).

V případě **opakovaného záškoláctví** v průběhu školního roku, následuje hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR. Problematika záškoláctví je obsažena přímo v trestním zákoně (trestné činy proti rodině a mládeži) nově se uvádí v trestním zákoníku Trestné činy proti rodině a dětem.

Důležité kontakty:

PPP Kladno – 312 661 044

SVP Klíčov – 774 212 820 (pracoviště Praha 5)

Policie ČR – 158

OSPOD MÚ ČERNOŠICE (pracoviště Praha 2) - 221 982 384

7.7 KRIZOVÝ PLÁN – TABÁKOVÉ VÝROBKY

Vychází z přílohy č. 13 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Postup při nalezení tabákových výrobků:

- odebrání tabákových výrobků žákovi,
- sepsání krátkého záznamu o události s vyjádřením žáka (zejména od koho má tabákový výrobek),
- předání zápisu metodikovi prevence, který jej založí do své agendy,
- informování zákonného zástupce žáka třídním učitelem,
- v závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se chování opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně - právní ochrany dětí (OSPOD),
- jsou vyvozeny sankce dané školním řádem.

Důležité kontakty:

PPP Kladno – 312 661 044

SVP Klíčov – 774 212 820 (pracoviště Praha 5)

Sananim – drogová poradna – 283 872 186

OSPOD MÚ ČERNOŠICE (pracoviště Praha 2) - 221 982 384

7.8 KRIZOVÝ PLÁN - ALKOHOL

Vychází z přílohy č. 4 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Postup při nalezení alkoholu:

- provedení testu na přítomnost alkoholu na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce žáka v případě podezření na požití alkoholu pedagogickým pracovníkem,
- odebrání alkoholu žákovi,
- volání RZS v případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě,
- informování TU,
- sepsání stručného záznamu o události s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho alkohol má),
- předání zápisu metodikovi prevence, který jej založí do své agendy,
- vyzvání zákonného zástupce žáka k vyzvednutí žáka v případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) a vyčká jeho pokynů,

- informování zákonného zástupce žáka,
- splnění oznamovací povinnosti k orgánu sociálně právní ochrany dětí školou, pokud se situace opakuje,
- vyvození sankcí podle školního řádu.

Informovat rodiče je nutné v případě, **že dítě má závažnější problém s návykovými látkami. Vždy je vhodné informovat dětského lékaře.** Pokud je nutná intervence a není dobrá spolupráce s rodiči, obraťte se na **specializovaná zařízení**. V případě, kdy spolupráce s rodiči není efektivní a dítě je ohroženo, **má škola povinnost obrátit se na OSPOD** s upozorněním na možné ohrožení výchovy dítěte (ustanovení § 201 zákona č. 40/2009 Sb.). Škola má povinnost oznamovat (dle § 10 zákona č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí a mládeže) OSPOD, že jde o děti, které jsou ohroženy a jsou uvedeny v § 6 tohoto zákona. Pokud rodiče se školou nespolupracují a dítě je ohroženo na výchově, mohlo by jejich nespolupracování zakládat také podezření ze spáchání trestného činu Ohrožování výchovy dítěte dle ustanovení § 201 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. – tím, že závažně porušuje svou povinnost o dítě pečovat nebo porušuje jinou důležitou povinnost vyplývající z rodičovské zodpovědnosti, tento trestný čin lze spáchat i z nedbalosti.

Důležité kontakty:

PPP Kladno – 312 661 044

SVP Klíčov – 774 212 820 (pracoviště Praha 5)

Sananim – drogová poradna – 283 872 186

OSPOD MÚ ČERNOŠICE (pracoviště Praha 2) - 221 982 384

7.9 KRIZOVÝ PLÁN – NÁVYKOVÉ LÁTKY

Vychází z přílohy č. 1 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Konzumace NL ve škole

- 1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci NL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Návykovou látku je třeba žákovi odebrat za přítomnosti další osoby a s použitím ochranných pomůcek a zajistit ji, aby žák nemohl v konzumaci pokračovat. O události se sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, včetně toho, zda byly provedeny orientační testy na NL, případně další vyšetření, a s jakým výsledkem, viz níže bod 14). Tento záznam založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.

- 3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- 4) V případě, kdy je žák pod vlivem NL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci a Policii ČR, pokud ji nevolala již dříve.
- 5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyzumí vedení školy.
- 6) V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyzumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého studenta, a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole. Vyzumění škola učiní i v případě, kdy žák způsobilý k pobytu ve škole je.
- 7) V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyzumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého žáka, a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- 8) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyzumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
- 9) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že nezletilý žák konzumoval NL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy). Zákonný zástupce má právo se písemně vyjádřit k této skutečnosti a postupu školy.
- 10) Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- 11) V případě uživatelova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- 12) Z konzumace NL ve škole je třeba vyvodit opatření stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je rizikový pouze sobě, distributor může ohrozit okolí. Distribuce je trestným činem, užívání NL je porušením školního řádu.
- 13) Prokázané navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za rizikové a protiprávní jednání.
- 14) V případě důvodného podezření na intoxikaci žáka může v určitých případech pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost NL (zkouška ze slin, z potu) ze zákona 379/2005 Sb. § 16. Jedná se o situace ve „formách výuky“, které představují odůvodněné riziko ohrožení života nebo zdraví dětí, žáků nebo studentů nebo jiných osob nebo odůvodněné riziko poškození majetku. Z uvedeného restriktivního výkladu plyne pro školskou praxi zásadní pravidlo, že v případě pochybnosti pedagogický pracovník oprávnění k orientačnímu vyšetření nevyužije.
- 15) V ostatních případech důvodného podezření může pedagogický pracovník orientační test provést pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nezletilého žáka nebo souhlasu zletilého žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost NL. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem, jako je uvedeno od bodu 3. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka. Test s pozitivním výsledkem plně hradí rodič nebo zákonný zástupce – pokud s tím souhlasil v písemném souhlasu s testováním.
- 16) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem NL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce NL ve škole

- (1) Distribuce NL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
- (2) Přechovávání NL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin (provinění v případě nezletilého žáka) - ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.
- (1) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, musí o této skutečnosti škola (vedení školy) vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
- (2) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.
- (3) Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným níže.

Nález NL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- (1) Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- (2) O nález ihned uvědomí vedení školy spolu s písemným záznamem.
- (3) Vedení školy o nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
- (4) V případě časové překážky na straně Policie se z praktických důvodů doporučuje za přítomnosti dalšího pracovníka školy s použitím gumových/latexových rukavic vložit látku do obálky, napsat datum, čas a místo nález. Obálku přelepit, přelep opatřit razítkem školy a svým podpisem a uschovat do školního trezoru. Zajištěnou látku následně předat Policii ČR.

B. V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- (1) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- (2) O nález ihned uvědomí vedení školy.

- (3) O nálezu sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce.
- (4) Vedení školy o nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelých látek a informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
- (5) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři, který se dostaví v případě, že to vyžaduje zdravotní stav žáka. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady NL jsou známy protilátky, které odstraní nebo zmírní akutní účinek NL. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají důvodné podezření, že **některý z žáků má NL u sebe**, postupují takto:

- (1) Jedná se o důvodné podezření ze spáchání trestného činu, resp. provinění v případě nezletilých osob, nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
- (2) Pedagog vyrozumí ředitele školy a ten bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultuje s ní další postup a informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
- (3) Žáka je nutné mít do příjezdu Policie ČR izolovaného od ostatních žáků, ale zásadně pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Důležité kontakty:

PPP Kladno – 312 661 044

SVP Klíčův – 774 212 820 (pracoviště Praha 5)

Sananim – drogová poradna – 283 872 186

OSPOD MÚ ČERNOŠICE (pracoviště Praha 2) - 221 982 384

Záchranná služba – 155

7.10 KRIZOVÝ PLÁN – DOMÁCÍ NÁSILÍ

Vychází z přílohy č. 20 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Doporučené postupy

Pokud se žák sám svěří učiteli, měl by mu učitel projevit důvěru, nebagatelizovat jeho sdělení, neobviňovat jej ze lži a podpořit jej. Měl by jej informovat o tom, že se na domácí násilí (splnili skutkovou podstatu trestného činu) **vztahuje ohlašovací povinnost a on musí jednat v souladu s ní.**

Není úlohou učitele domácí násilí „diagnostikovat“, ani intervenovat v rodině. Rolí učitele je zprostředkovat žákovi potřebné informace a přizvat k řešení situace odborníky, kteří se dané problematice systematicky věnují.

Pokud se na pedagoga obrátí **rodič – oběť domácího násilí**, měl by jej pedagog odkázat na další odborníky, kteří se této problematice systematicky věnují.

Nevhodné postupy

Úlohou školy není intervence v rodině. **V případě podezření na domácí násilí je zcela nevhodné řešit situaci s možným agresorem – tento postup by se mohl obrátit proti dítěti.**

Škola nemůže poskytovat terapeutické služby.

Pedagog by se měl rovněž vyhnout postupům, které mohou žáka poškodit (stigmatizovat, traumatizovat jej apod.), jako je např.:

- otevřené řešení podezření před třídou;
- nepřiměřený tlak na dítě, aby hovořilo o problému doma;
- obvinění ze lži.

Pokud získá pracovník školy hodnověrným způsobem poznatky o tom, že někdo připravuje, páchá nebo již spáchal jednání, které lze posoudit jako týrání dítěte, má podle platných zákonů tzv. **oznamovací povinnost**. V případě zanedbání této povinnosti nastupuje pro tuto osobu trestní odpovědnost za nepřekažení nebo neoznámení trestného činu

U trestných činů § 198 trestního zákona (týrání svěřené osoby), § 199 trestního zákona (týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě) ani § 187 trestního zákona (pohlavní zneužívání) není ze zákona zapotřebí vůbec zjišťovat souhlas poškozeného s trestním stíháním pachatele.

Pro dítě, které se doma potýká s násilím, může být třída jediným bezpečným místem. Učitelé proto mohou a měli by podpořit bezpečné a přijímající prostředí ve škole, **kde se nebude tolerovat násilí** v jakékoli podobě. Prevence násilí by měla být součástí vyučování.

Jak se vyvarovat chyb, pokud už s obětí hovoříte:

- Povzbudte oběť, aby vyhledala pomoc v organizacích pomáhajících obětem domácího násilí.
- V případě náhlé traumatické situace doporučte vyhledat krizové centrum, např. Riaps.

- Uklidněte oběť, že nebudete o situaci hovořit s agresorem.
- Sdělte dospělé osobě (obvykle rodič neagresor), že ona musí ochránit své dítě před násilím.
- Jasně si vymezte, kdy už musíte situaci oznámit Oddělení sociálně právní ochrany dětí – podezření na týrání dítěte.

Důležité kontakty:

PPP Kladno – 312 661 044

SVP Klíčov – 774 212 820 (pracoviště Praha 5)

OSPOD MÚ ČERNOŠICE (pracoviště Praha 2) - 221 982 384

ROSA – 602 246 102

Bílý kruh bezpečí – 116 006

7.11 KRIZOVÝ PLÁN – RIZIKOVÉ SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Vychází z přílohy č. 18 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

Doporučené postupy a metody prevence z hlediska pedagoga:

Základní strategií zůstává, že **je potřeba brát každé sdělení žáka vážně.**

Učitel si může všimnout v chování žáka čehokoliv, co mu přijde nápadné, nebo žák může pedagoga samo vyhledat. Pokud to v učiteli vyvolává určité a oprávněné obavy nebo si s tím neví rady, chybějí mu informace a podobně, určitě je namístě poradit se s odborníkem (třídní učitel, školní metodik prevence, výchovný poradce, školní nebo klinický psycholog).

Učitel si může všimnout i tělesných změn u žáka (např. při vývoji sekundárních pohlavních znaků) viditelných pouhým okem. Pokud by v této oblasti učitel shledal něco podezřelého nebo něco, co se mu zdá mimo normu (např. nápadně ženský tvar prsou u kluka, nadměrné ochlupení v obličejí nebo na ruce u holky, nápadně nezmutovaný nebo částečně zmutovaný hlas u dospívajícího chlapce, nápadné a časté drbání se nebo sahání si do oblasti rozkroku i přes oděv), měl by na to upozornit pracovníky ŠPP, kdy jim ŠP nebo VP nabídne návštěvu odborníka (pediatr, sexuolog, u adolescentů pak ve spolupráci se samotným dítětem to může být i gynekolog, androlog či urolog).

Učiteli rovněž nepřísluší posuzovat pravdivost oznámení či tvrzení dítěte. To přísluší až soudu, resp. soudnímu znalci.

Dospělý je povinen chránit a **prosazovat nejlepší zájem dítěte**. Zjištěné násilí páchané na dítěti (i sexuální) je povinen ohlásit Orgánům sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) nebo na Policii ČR. Další možnost, jak anonymně ohlásit zjištěné násilí na dětech, nabízejí internetové stránky <http://www.protikorupcni-linka.cz/cs/Obecna-temata/Nasili-na-detech/>.

Důležité kontakty:

PPP Kladno – 312 661 044

OSPOD MÚ ČERNOŠICE (pracoviště Praha 2) - 221 982 384

ROSA – 602 246 102

Bílý kruh bezpečí – 116 006

7.12 KRIZOVÝ PLÁN - SUBKULTURA

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovní ŠPP.

Vychází z přílohy č. 19 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

- 1) Samotná příslušnost k subkultuře ještě nic neznamena, nenes automaticky nebezpečí výskytu rizikového chování. Negativní pohled na danou subkulturu může být výsledkem vlastních předsudků.
 - nenechte se zmást vzhledem – to, že někdo vypadá pro dospělého nepřijatelně, ještě nemusí znamenat, že se nepřijatelně i chová
 - snažte se akceptovat příslušnost žáka k subkultuře jako jeho vývojovou potřebu, nezesměšňujte jej, nekomentujte to, co lze z pohledu dospělého jedince považovat za nevhodné či směšné
 - kritizujte chování, nikoliv subkulturu: případnou kritiku směřujte na daného jedince a jeho chování, nikoliv na jeho příslušnost k dané skupině, nebo snad na skupinu jako celek („to je těmi tvými kumpány a tou hudbou, kterou posloucháte“), vytváří to pocit křivdy a „házení do jednoho pytle“
- 2) Snažte se o dané subkultuře něco dovědět – pomůže vám to v komunikaci s daným jedincem. Naprostá většina dospívajících je vnitřně nejistá, proto uvítá spíše přijetí než kritiku – na tu bude reagovat defenzivně.
- 3) Možná rizika dané subkultury berte jako možnost, ne jako jistotu.
 - skutečnost, že v rámci dané subkultury existuje zvýšené riziko rizikového chování, ještě neznamena, že tak jednají všichni.

Specifická intervence je řízena povahou rizikového chování (viz doporučený postup při závislosti na návykových látkách, záškoláctví apod.).

Co by mělo být cílem řešení: Cílem řešení by mělo být oddělit příslušnost k subkultuře a projevy rizikového chování. Tj. neřešit a nesankcionovat příslušnost k subkultuře, ale pouze rizikové chování. Žádná subkultura nemá za „povinnost“ brát drogy či chodit za školu.

Pedagog se může k žákovi či studentovi „přiblížit“ akceptací žákovy příslušnosti k subkultuře a vyjádřeným porozuměním jeho situaci. Měl by být schopen podat pomocnou ruku a dát jasné hranice nepřijatelným formám chování. Pokud tento přístup nebude účinný, pak je třeba situaci řešit společně s rodiči/zákonnými zástupci a poradenským zařízením.

Pokud má učitel jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení. Pokud má takovéto podezření, zákon určuje školskému zařízení za povinnost nahlásit tuto skutečnost obecnímu úřadu, tedy sociálnímu pracovníkovi z orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD).

Důležité kontakty:

PPP Kladno – 312 661 044

OSPOD MÚ ČERNOŠICE (pracoviště Praha 2) - 221 982 384

Bílý kruh bezpečí – 116 006

Policie ČR - 158

7.13 KRIZOVÝ PLÁN – NOVÁ NÁBOŽENSKÁ Hnutí

Vychází z přílohy č. 17 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Vždy platí základní pravidla primární prevence:

- vždy naslouchejte svým žákům a studentům, mějte přehled o tom, jaké jsou mezi nimi aktuální informace – tedy co čtou, co poslouchají nebo co sledují v televizi;
- nikdy striktně nekažte a neodsuzujte, spíše vysvětlujte a snažte se o posilování pouta důvěry;
- vyhýbejte se tomu, abyste nějaká témata tabuizovali – mluvit se dá i o satanismu, jde jen o to, jak;
- snažte se vždy poskytovat co nejobjektivnější informace za využití všech dostupných uvedených zdrojů;
- nesnažte se vnucovat „správný“ pohled na věc a nechte zaznít i jiné názory – nejlépe v moderované diskusi;
- nikdy nezesměšňujte nebo nedegradujte (nejen mediální) „idoly“;
- máte-li podezření, že se ve vašem okolí objevil nějaký problém z této oblasti, vždy se snažte získat co nejvíce informací, než začnete jednat;

- pokud už se rozhodnete jednat, vždy se to snažte konzultovat s odborníky.

Pokud dotyčný začne hledat pomoc, je dobré se obrátit na odborníky.

- a) Pokud je rodina členem společenství se znaky sekty a není podezření na zanedbávání péče či jiný trestný čin vůči dítěti, není možné ze strany pedagoga ovlivnit zapojení dítěte do tohoto společenství.
- b) Pedagog si musí stanovit své cíle, kterých může ve své pomoci dosáhnout (zejména předávat informace o rizicích sekt, nerozbit s dítětem vzájemný vztah apod.).
- c) Je nutné, aby si pedagog zachoval chladnou hlavu a vyhnul se nepřiměřenému tlaku na žáka; čím větší je tlak ze strany pedagoga, tím větší je destrukce vztahu ve směru k dítěti i od něj.
- d) Nesnažit se „pravdivě argumentovat“, je to zbytečné.
- e) Zachovat si „životní optimismus“ (vyhledat jiné pedagogy, co mají stejný problém ve třídě, radit se s nimi, sdílet i jejich názory, snažit se být přes veškeré vyčerpání trpělivý a vyčkávat, nezapomenout stále žít také „svůj“ život).

Užívání náboženských symbolů ve školách:

V českých právních předpisech není žádným způsobem omezeno nošení náboženských symbolů ve veřejném prostoru, tedy ani ve škole, což vyplývá ze Zprávy o šetření veřejné ochránkyně práv Mgr. Anny Šabatové, Ph.D. Sp.

zn.: 173/2013/DIS/EN (blíže zde: http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/DISKRIMINACE/Ka_uzy/vzdelavani/173-13-DIS-EN.pdf). Žák/yně tedy může ve školním prostředí nosit/užívat náboženské symboly, avšak jen tehdy, pokud nezvyšují riziko ohrožení zdraví žáka či ostatních, či neznemožňují výkon určité činnosti.

Nedoporučuje se tak např. nošení řetízků při hodinách tělesné výchovy aj. Nošení muslimských šátků (hidžábu) by nemělo především ohrožovat bezpečnost nositelek atd.

Důležité kontakty:

PPP Kladno – 312 661 044

OSPOD MÚ ČERNOŠICE (pracoviště Praha 2) - 221 982 384

Bílý kruh bezpečí – 116 006

Policie ČR – 158

Společnost pro studium sekt a nových náboženských směrů – 777 143; sekty@sekty.cz;
sekty.cz

7.14 KRIZOVÝ PLÁN – RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ

Vychází z přílohy č. 2 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Kdy, koho a v jakém případě vyrozumět – škála rizik ve vztahu k typům prevence:

V oblasti RCH v kontextu dopravy téměř **výlučně komunikujeme se zákonnými zástupci žáka** a domlouváme případné akce orientované na zvýšení kompetencí žáka v dopravním systému (ideálně dle informací od zákonných zástupců, v jakých dopravních situacích se jejich dítě pohybuje). **Výjimečně kontaktujeme policii**, a to zejména v případě, kdy jsme svědky aktivit žáků, které mohou vést k dopravním nehodám.

Pedagog, pokud má podezření, popř. zkušenost s výrazně rizikovým chováním žáka, má **možnost konzultovat** nápadnosti v chování žáka:

- s pracovníky ŠPP,
- s pedagogicko - psychologickou poradnou s žádostí o konzultaci,
- využít možnost supervize.

Doporučené zdroje informací:

www.ibesip.cz,

www.cdv.cz,

www.adiktologie.cz,

www.uamk-cr.cz.

7.15 KRIZOVÝ PLÁN – HOMOFOBIE

Vychází z přílohy č. 8 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Homofobie v nejširším slova smyslu zahrnuje postoje a chování vyjadřující nepřátelství vůči lidem s menšinovou sexuální orientací či pohlavní identitou, respektive vůči lidem, kteří vybočují z běžných genderových norem.

- 1) Méně závažné formy může řešit pedagog sám za pomoci ŠMP nebo ŠP.
- 2) Závažnější formy související se šikanou je třeba konzultovat s pedagogicko-psychologickou poradnou.
- 3) Při spáchání trestného činu je potřeba zavolat Policii, což udělá vedení školy, pokud to podmínky události dovolí.

Trestné činy jsou takové skutky, kterou jsou definovány Trestním zákoníkem, č. 40/2009 Sb. v platném znění. V souvislosti s homofobií se může objevit podezření na různé trestné činy, například: **poškození cizí věci (§228)**, **projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka (§404)** **omezování osobní svobody (§171)** či **ublížení na zdraví (§146)**.

Pedagog může významným způsobem ovlivnit atmosféru ve třídní skupině a měl by být schopen včas rozpoznat nebezpečí vzniku homofobního obtěžování či šikany.

Důležité kontakty:

<http://lgbt.poradna-prava.cz/>

<http://www.stud.cz/>

<http://www.gejt.cz/>

PPP Kladno – 312 661 044

7.16 KRIZOVÝ PLÁN – EXTREMISMUS, RASISMUS, XENOFOBIE

Vychází z přílohy č. 9 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Rizikové typy chování žáků/studentů:

- verbální a fyzické napadání spolužáků, zaměstnanců či návštěvníků školy kvůli jejich politickému či náboženskému přesvědčení anebo rasovému, národnostnímu, etnickému či třídnímu původu (včetně střetů různých extremistických či etnicky/nábožensky vymezených part a skupin);
- revizionistické zpochybňování oficiálních výkladů historie či pojetí soudobé demokracie ve prospěch extremistického výkladu;
- agitace ve prospěch extremistických hnutí na půdě školy a snaha o získání nových stoupenců mezi vrstevníky (včetně možnosti vytváření extremistických part a skupin ve škole);

- využívání školního vzdělání a výcviku k nabytí znalostí, dovedností a schopností pro bezprostřední využití v extremistické scéně (návik bojových umění v kroužcích sebeobrany apod.);
- využití školních prostor, zařízení a přístrojů ve prospěch extremismu (např. využití školních počítačů a serverů k vytváření a umístění extremistických internetových stránek);
- zanedbávání školních povinností kvůli volnočasovým extremistickým aktivitám mimo školu (škála mimoškolních extremistických aktivit je široká).

Co s tím?

- 1) Zjistit hloubku extremistického přesvědčení či rasistických, xenofobních anebo antisemitských postojů u jednotlivců a zjistit jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo školu.
- 2) Zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole.
- 3) Vyvolat diskusi o problémech souvisejících s uvedenými postoji s cílem odhalit jejich příčinu.
- 4) Nabídnout alternativní volnočasové aktivity.
- 5) Zaměřit výuku na tyto problémy.
- 6) Okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky vyvolanými uvedenými postoji a názory.
- 7) Pozvat experty k diskusi s žáky/studenty.
- 8) Informovat rodiče v případě zjištění uvedených hlouběji zakotvených postojů a nabídnout jim spolupráci.
- 9) V případě závažných projevů (především násilných) informovat bezpečnostní složky (Policii ČR)

Co nedělat:

Moralizování a skandalizace bez obeznámenosti s problematikou mládeže a extremismu.

Okamžité vyhrožování tresty a zákonnými postihy v případě kontroverzních názorů v běžných diskusích.

Nezkoumání motivace lidí k určitému jednání, které se na první pohled může jevit extremistické, ale nemusí takové být.

Přejímání extremistických názorů do výuky a argumentace s cílem zalíbit se extremisticky orientované mládeži.

Kdy, koho a v jakém případě vyrozumět?

Rodiče vyrozumět v případě opakovaných verbálních či vizuálních projevů s možným extremistickým podtextem či v případě odůvodněného podezření na účast žáka v konsistentní extremistické partě a v případě užití násilí s extremistickým, rasistickým xenofobním anebo antisemitským podtextem.

Policii vyrozumět v případě podezření na promyšlenou a extremisticky, rasisticky, xenofobně nebo antisemitsky motivovanou činnost (např. opakované rasistické verbální výpady se závažnými dopady na psychiku terčů takových výpadů apod.) a na takto motivované vážnější formy násilí.

Doporučené zdroje:

<http://www.sekty.cz/www/index.php>

<http://antisemitismus.wz.cz/>

PPP Kladno – 312 661 044

Policie ČR - 158

7.17 KRIZOVÝ PLÁN – NETOLISMUS

Vychází z přílohy č. 15 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Termínem netolismus označujeme závislost (závislostní chování či závislost na procesu) na tzv. virtuálních drogách. Mezi ně patří zejména:

- počítačové hry,
- sociální sítě,
- internetové služby (různé formy chatu),
- virální videa,
- mobilní telefony,
- televize aj.

Pokud si všimnete u žáka:

- narušení vztahů
- zhoršení prospěchu (žákovi nezbývá čas na učení)
- unavenosti (hraje dlouho do noci)
- ztráty kamarádů (vymění je za ty virtuální)
- zvýšené agresivity (spojené především s nemožností být on-line)

Co s tím?

- 1) Kontaktovat pracovníky ŠPP.
- 2) Říct o svém podezření zákonným zástupcům žáka.
- 3) Domluvit se s pracovníky ŠPP na dalším postupu.

V rámci prevence:

- 1) Jaké hry žáci hrají, jak často, jak se u toho chovají,
- 2) Mluvte o hrách – fikce vs realita,
- 3) Nastavení časových limitů a jejich dodržování,
- 4) Dělat přestávky,
- 5) Podporovat žáka v jiných zájmech,
- 6) Nabízejte atraktivní aktivní trávení volného času.

Důležité kontakty:

Bezpecnyinternet.cz

e-bezpeci.cz

nebudobet.cz

7.18 KRIZOVÝ PLÁN – KRIZOVÉ SITUACE SPOJENÉ S OHROŽENÍM NÁSILÍ VE ŠKOLNÍM PROSTŘEDÍ, KTERÉ PŘICHÁZÍ Z VNĚJŠÍHO I VNITŘNÍHO PROSTŘEDÍ

Vychází z přílohy č. 14 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Krizové situace spojené s násilím ve školním prostředí zahrnují zejména rizikové chování, které je vyvoláno krizovou situací, která přichází z:

1. vnitřního prostředí - řešení konfliktů neadekvátním způsobem, zejména šikana, kyberšikana, vandalismus a další (viz Přílohy Metodického doporučení), útok na školu ze strany dětí/žáků/studentů (dále jen žáci), případně ze strany pedagogů.
2. vnějšního prostředí - řešení konfliktů neadekvátním způsobem, násilí způsobené osobou, která navštívila školu - obvykle rodič/rodiče žáka, násilí způsobenému osobou/osobami, která vnikla do školy nebo jejího okolí a ohrožuje školu násilím nebo jinými prostředky, které mohou ohrozit žáky, pedagogy a další pracovníky školy.

Škola:

- 1) vytvoří krizový plán a krizový tým,
- 2) identifikuje žáky spadající do rizikové skupiny,
- 3) zpracuje plán následné intervence,

Školy se při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků zaměřují především na tyto okruhy:

- 1) školní/vnitřní řád,
- 2) organizační zajištění dohledu nad žáky při vzdělávání a souvisejících činnostech,

- 3) zařazení problematiky BOZ do jiných dokumentů (školní vzdělávací programy - ŠVP);
- 4) seznámení zaměstnanců a žáků školy s opatřeními zajišťujícími bezpečnost a ochranu zdraví žáků;
- 5) informování zákonných zástupců žáků a nezletilých žáků o vydání a obsahu školního/vnitřního řádu;
- 6) hodnocení a prevence rizik s ohledem na zajištění BOZ žáků a aktuálního stavu přijatých preventivních opatření k případným mimořádným událostem včetně zajištění první pomoci žákům;
- 7) praktické nácviky činností při situacích ohrožení žáků, při mimořádných situacích a při požáru;
- 8) personální zabezpečení BOZ, vzdělávání odpovědných osob v oblasti BOZ včetně stanovení vhodné organizace pro vzdělávání v této problematice;
- 9) prostorové a materiální vybavení a zabezpečení včetně plnění podmínek pro zajištění BOZ na užívaných sportovištích a v dalších vnitřních i venkovních prostorách škol a na místech určených pro výuku praktického vyučování, zajištění podmínek BOZ při akcích pořádaných školou podle § 3 vyhlášky č. 48/2006 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, včetně přesunů do jiných prostor školy nebo do pronajatých prostor jiných subjektů a na mimoškolní akce včetně stanovení pravidel.

Doporučené zdroje:

Zachranny-kruh.cz

Hzscr.cz

8. Použité zdroje

- 1) Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016) In: *msmt.cz* [online]. 30. 9. 2017. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>
- 2) Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (MŠMT č.j.: 21291/2010-28) In: *msmt.cz* [online]. 30. 9. 2017. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>
- 3) Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (č.j. MŠMT 37 014/2005-25) In: *msmt.cz* [online]. 30. 9. 2017. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/38377>
- 4) Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních In: *msmt.cz* [online]. 15. 9. 2017. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>
- 5) Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb. In: *msmt.cz* [online]. 10. 10. 2017. Dostupné z: [msmt.cz/file/39021/download/](http://www.msmt.cz/file/39021/download/)
- 6) Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a k povinnému vyloučení žáka nebo studenta k 1. 9. 2017. In: *msmt.cz* [online]. 2. 10. 2017. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>
- 7) Školní řád (ZŠ, Chýně 253 01, Praha-západ, Bolzanova 800) v platném znění
- 8) Organizační řád školy v platném znění
- 9) ŠVP v platném znění

9. Kontakty

- 1) Pedagogicko-psychologická poradna (PPP) Kladno, C. Boudy 2953
Tel.: 312 661 044
- 2) Orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) MÚ Černošice
Tel.: 221 982 384
petra.hermanova@mestocernosice.cz
- 3) Linka bezpečí
Tel.: 116 111
- 4) Rodičovská linka Linky bezpečí
Tel.: 840 111 234
Tel.: 606 021 021
- 5) Prev-centrum, závislosti
Tel.: 233 355 459
Tel.: 777 161 138;
poradna@prevcentrum.cz
- 6) Prevence dětem z. s.
Prevencedetem.cz
- 7) Dětské krizové centrum
Tel.: 241 484 149
Tel.: 777 715 215
- 8) DKC rizika kyberprostoru
Tel.: 778 510 510
- 9) Internetová poradna
problem@ditekrize.cz
- 10) Linka důvěry RIAPS
Tel.: 222 580 697
linka@mcssp.cz
- 11) Bílý kruh bezpečí
Tel.: 116 006

- 12) Společnost pro studium sekt a nových náboženských směrům
Tel.: 777 143
sekty@sekty.cz; sekty.cz
- 13) ROSA, pro oběti domácího násilí
Tel.: 602 246 102
- 14) Centrum pro poruchy příjmu potravy Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN, Ke Karlovu
11, Praha 2
Specializovaná ambulantní péče
Tel.: 224 956 221
Lůžkové oddělení
Tel.: 224 965 335
- 15) Psychiatrická nemocnice Bohnice
Tel.: 284 016 111
- 16) Středisko výchovné péče (SVP) Klíčov, výchovné problémy, šikana
Tel.: 774 212 820 (pracoviště Praha 5)
- 17) SVP Slaný, Tomanova 1361, 274 01 Slaný
Tel.: 312 520 569
Tel.: 778 534 749
svpslany.cz
- 18) Sananim – drogová poradna
Tel.: 283 872 186
- 19) Dr. Michal Kolář, Společnost proti šikaně – michalkolar@volny.cz,
Tel.: 244 007 006
Minimalizacesikany.cz
- 20) www.saferinternet.cz
- 21) www.bezpecne-online.cz
- 22) www.minimalizacesikany.cz
- 23) www.sikana.org
- 24) www.e-bezpeci.cz
www.napisnam.cz
- 25) www.hoax.cz
- 26) www.prevence-info.cz
- 27) www.zachranny-kruh.cz

